

400. výročie Žilinskej synody 27-30.3.2010

Evangelický cirkevný zbor Žilina si 400. výročie Žilinskej synody pripomenul presne v čase, v ktorom sa konala pred 400 rokmi.

Spomienkové oslavy sa skladali z viacerých častí, ktoré spolu dotvárali jeden kompaktný celok oslavujúci Pána Boha a pripomínajúci ľuďom históriu a Božie konanie medzi nami.

27.3.2010 Historické prednášky

V sobotu pripravil cirkevný zbor Žilina v spolupráci s Turistickou informačnou kanceláriou mesta Žilina pre občanov mesta Žilina a pre členov cirkevného zboru popoludnie v evanjelickom cirkevnom zbere, počas ktorého odzneli tri prednášky. Prvá prednáška bola zložená z troch častí a to: história evanjelickej cirkvi na Slovensku, typické znaky evanjelickej cirkvi a história a súčasnosť cirkevného zboru Žilina. Prednášku si pripravil zborový farár Marián Kaňuch. Pomocou dataprojekcie bol účastníkom priblížený súčasný život evanjelického cirkevného zboru Žilina.

Druhá prednáška bola zameraná na význam a prínos Žilinskej synody. Vynikajúcim a obohacujúcim spôsobom ju predniesol naslovovzatý odborník, historik Miloš Kovačka.

Tretia prednáška sa týkala evanjelického kostola Žilina. Pripravil ju architekt Dušan Mellner. Pomocou rôznych vzácnych historických fotografií priblížil históriu evanjelického kostola.

Táto sobotná príležitosť bola vzácnou možnosťou predstaviť evanjelickú cirkev súčasným obyvateľom mesta Žilina a predbežne informovať o význame Žilinskej synody. Tiež to bola prvá príležitosť pri marcových spomienkach na Žilinskú synodu.

28.3.2010 Pašiové služby Božie a námestie Žilinskej synody

28.3.2010 bola nedeľa. 28.3.1610 bola tak isto nedeľa. Aká vzácna zhoda po 400 rokoch. Kvetná pašiová nedeľa bola úžasnou príležitosťou pripomenúť si Žilinskú synodu. Kazateľom na slávnostných službách Božích bol biskup Východného dištriktu ECAV Slavomír Sabol. Vo svojej vzácnnej kázni slova Božieho založenej na biblickom texte z 5M 24,15b: „Ja však a môj dom budeme slúžiť Hospodinovi“ pripomenul historické udalosti, ktoré s citom prepojil so súčasnosťou. Výzva dnes slúžiť Hospodinu rezonovala v srdciach poslucháčov. Služby Božie obohatil i zborový spevokol. V zaplnenom chráme

Božom medzi účastníkmi bol aj primátor mesta Žilina Ivan Harman spolu s hovorcom mesta Martinom Barčíkom. Ich prítomnosť symbolizovala angažovanie sa mesta Žilina pri tejto vzácnnej príležitosti. Následne po skončení služieb Božích účastníci vyšli pred chrám Boží, kde na stenu kostola bola pripevnená nová tabuľa, ktorá znamená, že v Žiline pribudlo nové námestie. Námestie Žilinskej synody. Mestské zastupiteľstvo schválilo 15. 2. 2010 návrh Všeobecne záväzného nariadenia o určení názvu verejného priestranstva v meste Žilina (Námestie Žilinskej synody). Námestie je ohraničené budovami

jazykovej školy, Gymnázia Veľká okružná a nárožiami blokov obytných domov na ulici Legionárska. Dominantným objektom námestia je kostol evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Kostol dostal číslo 1 na Námestí žilinskej synody a fara dostala číslo 2. Zhromaždeným veriacim sa prihovril zborový farár a primátor mesta Žilina Ivan Harman. Primátor vyzdvihol vzácnosť tejto udalosti, symboliku námestia a vyjadril radosť z toho, že vôľa po takomto námestí vyšla spomedzi ľudí a tiež ho potešila jednota poslancov mestského zastupiteľstva pri hlasovaní o námestí. Potom odovzdal pamätné dosky zborovému farárovi

Mariánovi Kaňuchovi. Následne sa prihovoril i modlil biskup VD Slavomír Sabol. Na záver všetci účastníci zaspievali verš piesne Kto za pravdu horí.

29.3.2010 večer modlitieb a chvál

V pondelok sa v cirkevnom zbore uskutočnil v zborovej sieni pri 400. výročí Žilinskej synody večer modlitieb a chvál. Hlavným motívom boli slova 68 Žalmu 29 verša: „Dokáž svoju moc, Bože! Potvrď, Bože, čo si vykonal pre nás“ Večer pozostával zo spievania piesní z evanjelického spevníka, niekoľkých mládežníckych piesni, modlitieb a krátkych svedectiev. Bol to veľmi požehnaný večer. Miestnosť bola špeciálne upravená pre túto príležitosť pomocou sviečok, dekorácií, a tak sa dotvárala atmosféra vďaky, chvály a radosti.

30.3.2010 Spomienkové služby Božie

V utorok o 16:00 hod sa v evanjelickom chráme Božom v Žiline konali spomienkové služby Božie pri 400. výročí Žilinskej synody za účasti mnohých vzácných bratov a sestier. Zúčastnilo sa ich predsedníctvo cirkvi, dištriktov a Turčianskeho seniorátu. Medzi hosťami boli tiež viacerí farári, farárky z evanjelickej cirkvi. Zaplnený kostol zložený z členov domáceho cirkevného zboru, ale tiež mnohých hostí z okolitých cirkevných zborov, ktorí sa takto spoločne pripojili ku spomienkam na dôležité udalosti života evanjelickej cirkvi na Slovensku, oslavoval piesňami, modlitbami Pána Boha za Jeho konanie medzi nami. Kázňou založenou na slovách 68 Žalmu 29 verša

„Potvrď, Bože, čo si vykonal pre nás“ poslužil brat generálny biskup Miloš Klátik. Zdôraznil význam synody a jej odkaz pre súčasnosť. Záverečná liturgia, ktorú liturgovali všetci traja bratia biskupi, bola obrazom dôležitosti tejto chvíle pre evanjelickú cirkev.

Na službách Božích tiež vystúpil mladý operný spevák Martin Mikuš s Dvořákovou piesňou Hospodin je můj pastýř. Vzácnou chvíľou bolo aj odovzdanie finančného daru spolku Martina Luthera pre potreby organizácie Žilinskej synody z rúk konseniora TUS Ondreja Peťkovského.

30.3.2010 Inaugurácia poštovej známky

Následne po skončení služieb Božích sa začala v chráme Božom inaugurácia poštovej známky, ktorá bola vydaná pri príležitosti 400. výročia Žilinskej synody. Tejto chvíli predchádzalo 10- ročné úsilie členov Nadácie Jána Ámosa Komenského, generálnej cirkvi, ale tiež úsilie štátnej správy o vydanie tejto známky, ktorá má pripomínať históriu Božieho konania medzi nami.

Inaugurácie sa zúčastnili mnohí vzácní hostia z cirkvi (predsedníctva VD, ZD, ECAV, TUS, mnohí farári, farárky, dozorcovia a funkcionári CZ), ale tiež aj iní vzácní hostia ako napr. Libor Chrást, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Slovenskej pošty a.s.; Jarmila Brichtová, riaditeľka odboru pošty Ministerstva dopravy pôšt a telekomunikácií a tiež autori poštovej známky akademický maliar Dušan Kállay, autor návrhu poštovej známky a akademický maliar

Martin Činovský, autor rytiny poštovej známky. Program inaugurácie moderoval zborový farár Marián Kaňuch. Medzi úvodnými hudobnými vstupmi, ktoré predniesli študenti Žilinského konzervatória, bola prečítaná preambula textu zákonov Žilinskej synody. Pri tejto príležitosti účastníkov pozdravil brat generálny dozorca Pavol Delinga a prihovoriť sa Libor Chrást, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Slovenskej pošty, a.s. Pozdrav poslal aj podpredseda vlády Dušan Čaplovič. Akt inaugurácie slovom Božím a modlitbou vykonal senior Turčianskeho seniorátu Jozef Havrila. Prihovoriť sa na biblický text, ktorý sa niesol celým dňom zo Žalmy 68,29: „Potvrď, Bože, čo si vykonal pre nás“ Po ňom sa osobne prihovoriť i autor poštovej známky akademický maliar Dušan Kállay.

Po inaugurácii známky nasledovala chvíľa poďakovania všetkým, ktorí prispeli k tomu, aby táto známka bola vydaná. Pošta darovala obraz inaugurovanej známky predsedníctvu ECAV, biskupskému úradu Východného dištriktu, Turčianskemu seniorátu a cirkevnému zboru Žilina. Evanjelická cirkev spolu s cirkevným zborom Žilina poďakovala pošte, ministerstvu, autorom známky a tým, ktorí stáli za iniciatívou vydať takúto známku s motívom Turzovského oltára, ktorý je umiestnený v evanjelickom chráme Božom v Nepochoch. Vďaka patrí už nielen Bohému Ivanovi Gantnerovi, Deziderovi Szabovi, Tomášovi Miroslavovi Niňajovi, prorektorovi Univerzity Komenského Petrovi Osuskému a tiež akademickým maliarom Stanislavovi Lajdovi a Pavlovi Chomovi. V závere inaugurácie zaspieval študent teológie Daniel Beňuch pieseň Agnus Dei a záverečnú organovú skladbu zahral Marián Muška.

Po skončení boli účastníci pozvaní na spoločné občerstvenie do zborovej siene, kde mnohí zostali vo vzácných osobných rozhovoroch. A taktiež sa uskutočnila autogramiáda autorov poštovej známky.

Je potrebné ešte dodať, že v tento deň pošta zriadila v predsieni chrámu Božieho v Žiline poštový priedčinok, kde sa predávala známka, obálky a účastníci mohli dostať pečiatku prvého dňa.

Nech aj Pán Boh požehná tieto všetky udalosti

Pre budúcnosť zapísal Marián Kaňuch, zborový farár Žilina
Fotky: Ján Šimko a Patrik Kolár